

3. Öğrenme Alanı: Ortak Mirasımız (Ünite Özeti)

Ders: Sosyal Bilgiler

Konu Kategorisi: Sosyal Bilgiler 5. Sınıf

Yazar: servetanlayan

Tarih: 18.05.2025 23:07

Konu İçeriği

1. Ortak Kültürel Miras Nedir?

- **Tanım:** İnsanlığın geçmişten günümüze aktardığı maddi (somut) ve manevi (somut olmayan) değerlerin tümüdür.
- **Özellikleri:**
  - Tüm insanlığa aittir.
  - Korunması ve gelecek nesillere aktarılması herkesin sorumluluğudur.
  - UNESCO tarafından Dünya Mirası Listesi'ne alınarak koruma altına alınır.

2. Kültürel Miras Türleri

a) Somut Kültürel Miras

- Elle tutulabilir eserlerdir.
  - **Örnekler:**
    - **Tarihî Eserler:** Selimiye Camii (Edirne), Göbeklitepe (Şanlıurfa).
    - **Tarihî Mekânlar:** Pamukkale Travertenleri (Denizli), Efes Antik Kenti (İzmir).
    - **Tarihî Nesnelere:** İstiklal Madalyası, Hitit paraları.

b) Somut Olmayan Kültürel Miras

- Gelenekler, bilgi ve becerilerdir.
  - **Örnekler:**
    - **Meddahlık Geleneği**
    - **Mevlevi Sema Törenleri**
    - **Türk Kahvesi Kültürü**
    - **Âşıklık Geleneği**

---

3. UNESCO ve Dünya Mirası Listesi

- **UNESCO:** Kültürel ve doğal mirasları korumak için çalışan Birleşmiş Milletler kuruluşudur.

- **Türkiye'den UNESCO Listesindeki Bazı Eserler:**

Somut Miras

Göbeklitepe
Divriği Ulu Camii
Safranbolu Evleri
Nemrut Dağı

Somut Olmayan Miras

Türk Kahvesi Geleneği
Ebru Sanatı
Kırkpınar Yağlı Güreşleri
Mesir Macunu Festivali

---

4. Anadolu'nun İlk Yerleşim Yerleri

a) Göbeklitepe (MÖ 10.000)

- **Önemi:** Dünyanın bilinen ilk tapınak merkezidir.
- **Özellikleri:**
  - Avcı-toplayıcı toplumlar tarafından inşa edilmiştir.
  - "T" şeklindeki dikilitaşlar üzerinde hayvan figürleri bulunur.

b) Çatalhöyük (MÖ 7500)

- **Önemi:** İlk tarım topluluklarından biridir.
- **Özellikleri:**
  - Evler birbirine bitişik, çatıdan girilen yapılardır.
  - Duvarlarda renkli resimler ve kabartmalar vardır.

c) Çayönü (MÖ 8200)

- **Önemi:** Tarım ve hayvancılığın başladığı ilk yerleşimlerden biridir.
- **Özellikleri:**
  - Obsidiyen aletler ve bakır işçiliği yapılmıştır.

---

5. Anadolu ve Mezopotamya Medeniyetleri

a) Sümerler (Mezopotamya)

- **Katkıları:**
  - Çivi yazısını icat ettiler.
  - Ziggurat tapınakları inşa ettiler.

-
- Tekerleği ve ilk yazılı kanunları (Urukagina Kanunları) buldular.

b) Hititler (Anadolu)

• Katkıları:

- Tarihteki ilk yazılı antlaşma (Kadeş Antlaşması).
- Anal adlı yıllıklar tutarak tarafsız tarih yazıcılığını başlattılar.

c) Lidyalılar (Anadolu)

• Katkıları:

- Parayı icat ederek ticareti kolaylaştırdılar.
- Kral Yolu'nu inşa ettiler.

---

6. Kültürel Mirası Korumak İçin Neler Yapmalıyız?

- ✓ Tarihî eserlere zarar vermemek.
- ✓ Müzeleri ziyaret ederek bilinçlenmek.
- ✓ Geleneksel sanatları öğrenmek ve yaşatmak.
- ✓ UNESCO listesindeki eserleri tanımak ve korumak.

Özet Tablo

Konu	Önemli Bilgiler
Somut Miras	Selimiye Camii, Göbeklitepe
Somut Olmayan Miras	Ebru, Türk Kahvesi
İlk Yerleşimler	Çatalhöyük (tarım), Göbeklitepe (tapınak)
Medeniyetler	Sümerler (yazı), Lidyalılar (para)

Sonuç

Ortak mirasımızı korumak ve yaşatmak için:

- Tarihî eserlere sahip çıkalım.
- Geleneklerimizi gelecek nesillere aktaralım.
- UNESCO listesindeki değerlerimizi tanıyalım.

Henüz yorum yapılmamış.